

Mk 1,9-20: V těch dnech přišel Ježíš z Nazareta v Galileji a byl v Jordánu od Jana pokřtěn. V tom, jak vystupoval z vody, uviděl nebesa rozevřená a Ducha, který jako holubice sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil.“ A hned ho Duch vyvedl na poušť. Byl na poušti čtyřicet dní a satan ho pokoušel; byl mezi dravou zvěří a andělé ho obsluhovali. Když byl Jan uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a kázal Boží evangelium. Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věrte evangeliu.“ Když šel podél Galilejského moře, uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. Ježíš jim řekl: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.“ Ihned opustili síť a šli za ním. O něco dále uviděl Jakuba Zebedeova a jeho bratra Jana; ti byli na lodi a spravovali síť. Hned je povolal. A zanechali na lodi svého otce Zebedea s pomocníky a šli za ním.

Ef 2,5-11: Nechť je mezi vámi takové smýšlení, jako v Kristu Ježíši: Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponižil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí – a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.

Už nastal čas, aby začalo Boží kralování, tak se na to připravte a věrte tomu, říkal Ježíš. Aspoň biblický vypravěč Marek tak shrnuje, cože to Ježíš lidem přinesl. Ještě předtím poutal pozornost spousty lidí jistý Jan, řečený Křtitel. Ten byl oděn tak, aby tím připomínal dávné proroky. Však také připomínal i jejich slova: Připravujte pro Boží kralování cestu, napravte, co se zle pokřivilo, a přijměte křest na odpuštění hříchů. Pokřtil i Ježíše a v tu chvíli Ježíš spatřil otevřená nebesa a sestupujícího Božího ducha a uslyšel slova: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil.“ Tak to řekl Bůh, ale slyšel to jen Ježíš. A ještě to víme my, čtenáři, protože nám to vypravěč prozradil. Ale ti ostatní, kdo tam byli, to nevěděli.

Tak takhle začíná evangelium Ježíše Krista, Syna Božího. Jana Křtitele zanedlouho zatkli a odvedli (nevíme přesně proč a kdo vlastně) a pozornost se soustředí na Ježíše. Jakpak to Boží kralování začne a jak bude vypadat?

Markovo vyprávění není Ježíšův životopis, ale je to nabídka pro nás čtenáře. Sledujeme člověka, který přijal křest od muže, jenž tu zastupuje staré tradice o Boží pomoci pro lidi, a vidíme, že mu Bůh při křtu potvrdil jeho poslání a obdařil ho svým duchem. Nejsme Ježíš, ale tuhle náповědu si snad můžeme vypůjčit. Když víte, že je vám Bůh blízko, a když patříte pod vliv Ducha svatého, může vás to naladit k domněnce, že teď už se vymykáte z davu lidí, kteří takto obdarování nejsou, a vy že už tomu rozumíte líp. Což je docela velké pokušení – a právě tím i vyprávění o Ježíšovi pokračuje.

Dábel ho na poušti pokoušel a činil to po 40 dní, což je číslo, které v bibli naznačuje, že co se tu děje, je veledůležité. Ohrožovala ho dravá zvěř a starali se o něj andělé. Což si zase zkusme vypůjčit. Ona ta zeměpisně neupřesněná poušť může být kdekoli a může být i docela slušně zalidněná. V Boží blízkosti a pod vlivem Božího ducha byste se snad mohli cítit báječně a neohroženě, to by člověk rád, jenomže žijete mezi lidmi, a to není jen tak. Ohrožují vás lité šelmy a opečovávají andělé – netřeba si hned představovat vlkodlaky a okřídlené ochránce, protože to obojí snadno zastanou lidé kolem vás. To se rozumí, že vaši bližní, třeba já, to mají ve výbavě obojí, a vy asi taky.

Ježíš tedy byl pokřtěn a spatřil otevřená nebesa, a teď ta satanská patálie. Kdo spatří otevřená nebesa a nahlédne pak trochu i do hlubin pekla, má na výběr, čeho se chce přidržet a k čemu se upnout. Naznačuje to i číslo čtyřicet (dnů), jež upomíná třeba na čtyřicet let putování pouští z otroctví do země zaslíbené, jak se to v bibli líčilo na začátku: nebyla to žádná radost bez konce, žádná procházka růžovým sadem, ale – a o to jde – pořád šli v Boží přítomnosti a pořád k dobrému cíli.

V poušti je těžké se zorientovat, jak a kam dál (moc není podle čeho), a může se stát, že dojdete zas na místo, kde už jste byli a kde už jste nikdy být nechtěli. V lidské „poušti“ to není jinak: to když zažijete situace, které byste neradi znovu, jenže přijdou. Nebo vidíte něčí trápení, kterému byste se vy sami rádi vyhnuli, ale nemáte jak. Žádná procházka růžovým sadem, ale pořád v Boží blízkosti – a to je pak na

vás, soustředíte-li se spíš na otevřená nebesa a na andělskou péči bližních, nebo na pozdravy jak z pekla a na strach z lýtých šelem v lidské podobě. Člověk má na výběr, k čemu se upne. Ale to samo nestačí. Hlavní je, že pouštní dábelké trable překonával Ježíš Boží mocí. Což je další náповěda: abychom se na Boží možnosti neváhali spolehnout, neboť Boží možnosti a Boží pokoj nesrovnatelně převyšují nejen to, co zmůžeme my, ale dokonce i veškerou naši fantazii.

Pak už se vydal Ježíš programově mezi lidi. Vybral si mezi nimi pro začátek několik partáků. Nejprve dva bratry, kteří zkoušeli u břehu chytit do sítě ryby, které se zatoulají k mělčině. Pozval je, ať jdou za ním, a řekl i proč: že se místo ryb mají napříště věnovat lidem. O kousek dál uviděl jiné dva bratry a pozval i je. Označil jsem je před chvíli za partáky – slovo učedník tu totiž vypravěč ještě nepoužil. To řekne až později, tady prozrazuje jen to, že je Ježíš pozval. A právě podoba toho pozvání je ještě další náповěda, co si z toho pro sebe vzít:

Tuhle záležitost začal Ježíš, ne oni. To on si je vybral a pozval, ať jdou za ním. Proč zrovna je, to netušíme. Nedávno hlásal, že se blíží Boží kralování, a vyzýval lidi, ať činí pokání a věří evangeliu. Teď, když volá tady ty čtyři, o pokání ani o víře neříká nic. Jací byli, věřili vůbec? Tato starost nám podle vypravěče evidentně nepřísluší; stačí, když se dozvíme, že je Ježíš zavolal a oni to přijali. Proč za ním nešli i ostatní, kdo tam byli? Třeba otec na lodi a pomocníci na břehu – to je nepozval nebo nechtěli? Ani to netušíme, tak jako to dnes nevíme u lidí kolem sebe, a když to nevíme, bylo by pošetilé to nějak soudit.

Bráchové Jakub a Jan nechali na lodi svého otce a zmíněné pomocníky a šli. Takové rozhodnutí se nutně nějak dotkne i vašich vztahů, třeba rodinných (to se týkalo i těch prvních dvou, Šimona a Ondřeje, jak vyjde najevo později). Všichni čtyři opustili živobytí, nechali tam majetek – bylo to rozumné? To samozřejmě nevím. Vypravěč naznačuje jen tolik, že každý člověk má co opustit a ztratit, a to nebývá snadné a leckomu to rozumné nepřijde. A že tihle se vzdali jakés takés jistoty a vydali se do úplné nejistoty, kdy nevíte, co bude, a máte se místo ryb starat o lidi.

Co následování Ježíše znamená a co k němu patří, o tom bude řeč později, teď se mluví jenom o začátku. Ale jakou k tomu vlastně mají

motivaci, proč by za ním vůbec měli jít a k čemu to bude dobré? Vypravěč odpověď naznačuje tím, jak to celé zarámoval: Přiblížilo se Boží kralování a Ježíš, Boží syn, s tím přišel mezi lidi. Moc neuspěl, a přece mezi ně šel, protože to pro ně bylo potřeba, ba životně důležité. Bůh sám se tímto krokem vydal do velmi nejistého podniku. Jeden apoštol to popsal tak, že byl Ježíš roven Bohu, ale nelpěl na tom a té rovnosti se vzdal a vzal zavděk ponížením, když to bylo pro nás.

Tak to tak berme. Jako pozvání a zavolání, které můžete (a nemusíte) přijmout. Je to kvůli tomu dobrému cíli, k němuž chceme dojít. Co z toho v našich všedních dnech vzejde, to se uvidí. Asi žádná procházka růžovým sadem, ale pořád jste v Boží blízkosti a na tu se neváhejte spolehnout, neboť Boží možnosti nesrovnatelně převyšují to, co zmůžeme my, a Boží pokoj přesahuje i to, co si při veškeré fantazii dovedeme představit a vysnit. To ti rybáři tehdy ještě nevěděli, ale nám už vypravěč prozradil, že všelijaké trable, ba i ty dábelké, Ježíš překonal a že je překonával právě Boží mocí, kterou nám na zem přinesl.

požehnání

Když vám Boží požehnání splývá jen s minulostí, když se vám to, co je teprve před námi, ztrácí v obavách, a když vám časy, které prožíváme, nepřijdou dobré, nepohřbívejte kvůli tomu naději. Čas se naplňuje a s Božím synem je vám Boží království nečekaně blízko.

Na Boží věrnost je spolehnutí, co slíbil, to splní a neopustí vás.

Tak ať vám jeho milost naplňuje dny pokojem:

vždyť Boží odpuštění vás zbavuje neúnosných břemen,

Boží láska v Kristu vás provází dnem i nocí

a Duch svatý vás inspiruje k životu, jaký stojí za to žít a jaký umí dát jen Bůh.

Amen.